

ПОСТАНОВА

Верховної Ради України

Про Заяву Верховної Ради України про пріоритетні напрями державної політики України у сфері деокупації, реінтеграції і відновлення Автономної Республіки Крим та міста Севастополя

Верховна Рада України постановляє:

1. Схвалити Заяву Верховної Ради України про пріоритетні напрями державної політики України у сфері деокупації, реінтеграції і відновлення Автономної Республіки Крим та міста Севастополя (додається).

2. Доручити Голові Верховної Ради України забезпечити невідкладне направлення тексту Заяви до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОЧЕС, національних урядів та парламентів держав – учасниць самітів Міжнародної Кримської платформи.

3. Рекомендувати Кабінету Міністрів України враховувати положення Заяви при формуванні та реалізації державної політики у сфері деокупації, реінтеграції і відновлення Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, зокрема при підготовці відповідних проектів нормативно-правових актів.

4. Ця Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Голова Верховної Ради
України

Р. СТЕФАНЧУК

м. Київ

23 серпня 2023 року

№ 3333-IX

ЗАЯВА

Верховної Ради України

Про пріоритетні напрями державної політики України у сфері деокупації,
реінтеграції і відновлення Автономної Республіки Крим
та міста Севастополя

Підтверджуючи відданість суверенітету, незалежності, єдності та територіальній цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону, включно з територіальними водами України,

вітаючи діяльність Міжнародної Кримської платформи як ключового зовнішньополітичного інструменту консолідації міжнародних зусиль, спрямованих на деокупацію та відновлення територіальної цілісності України, подолання наслідків, спричинених спробою анексії російською федерацією території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, тимчасовою окупацією інших частин території України, а також на захист прав та інтересів громадян України,

вкотре підтверджуючи відданість України демократичним ідеалам та цінностям, наголошуючи на незворотному виборі Українського народу курсу на європейську та євроатлантичну інтеграцію, закріпленого у Конституції України,

наголошуючи, що російська федерація, розпочавши 2014 року збройну агресію проти України і тимчасово окупувавши Автономну Республіку Крим та місто Севастополь, здійснила безпрецедентну на Європейському континенті з часів Другої світової війни спробу анексії частини території іншої держави, що призвело до численних порушень прав і свобод людини та громадянина, підриву основ національної безпеки і оборони України, недотримання ключових принципів архітектури глобальної безпеки у світі, зокрема до порушення пункту 4 статті 2 Статуту Організації Об'єднаних Націй,

спираючись на резолюцію Генеральної Асамблеї ООН № 68/262 від 27 березня 2014 року "Територіальна цілісність України", якою вона закликала всі держави відмовитися та утримуватися від дій, спрямованих на часткове чи повне порушення національної єдності та територіальної цілісності України, у тому числі від будь-яких спроб зміни державного кордону України, вдаючись до погроз силою чи шляхом застосування сили або до інших незаконних засобів, а також звернулася із закликом до всіх держав, міжнародних організацій та установ не визнавати будь-якої зміни статусу Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, у тому числі на основі результатів незаконного так званого референдуму, проведеного окупаційною адміністрацією 16 березня 2014 року, та утримуватися від будь-яких дій чи кроків, які можуть тлумачитися як визнання такої зміни,

підкреслюючи, що російська федерація протягом періоду тимчасової окупації здійснила мілітаризацію Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, так само як і окремих районів Донецької та Луганської областей, перетворивши їх на плацдарм для подальшого повномасштабного вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року, внаслідок якої були тимчасово окуповані окремі частини територій Київської, Чернігівської, Сумської, Харківської, Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської та Миколаївської областей,

засуджуючи систематичне вчинення російською федерацією міжнародних злочинів та порушень прав людини, кількість яких зростає з початком повномасштабного вторгнення держави-агресора в Україну, а саме незаконне затримання, депортацію, примусовий призов, політично вмотивовані кримінальні переслідування,

спираючись на положення Конституції України, Закону України "Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України", Закону України "Про корінні народи України", Стратегії деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, затвердженої Указом Президента України від 24 березня 2021 року № 117/2021,

беручи до уваги попередні заяви та звернення Верховної Ради України, пов'язані з відсіччю збройній агресії російської федерації та подоланням її наслідків, а також щодо підтримки діяльності Міжнародної Кримської платформи,

усвідомлюючи відповідальність перед попередніми, нинішнім та прийдешніми поколіннями Українського народу та всім демократичним світом,

Верховна Рада України заявляє:

державна політика України щодо деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій ґрунтується на пріоритетності гарантій безпеки людини, вжиття всіх необхідних заходів для забезпечення її прав і основоположних свобод;

для захисту прав і свобод людини та громадянина і відновлення контролю над тимчасово окупованими російською федерацією територіями Україна реалізує комплекс військових, дипломатичних, економічних, інформаційних, гуманітарних та інших заходів;

відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону, у тому числі деокупація Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, а також забезпечення державного суверенітету України є ключовою умовою завершення війни. Припинення війни, розв'язаної російською федерацією проти України, шляхом будь-яких територіальних поступок державі-агресору є неприпустимим;

формула миру Президента України Володимира Зеленського має стати основою для припинення збройної агресії російської федерації, відновлення територіальної цілісності України в межах її міжнародно визнаного державного кордону, деокупації всіх тимчасово окупованих територій України, включно з Автономною Республікою Крим та містом Севастополем, встановлення всеохопного, справедливого і сталого миру в Україні та забезпечення безпеки для всього світу;

усі регулярні та іррегулярні збройні формування держави-агресора мають бути повністю виведені з усієї території України. Перебування Чорноморського флоту російської федерації на території Кримського півострова є неможливим, з огляду на необхідність забезпечення національної, регіональної та глобальної безпеки;

після відновлення контролю над Кримським півостровом Збройні Сили України та інші складові Сил безпеки і Сил оборони розгортатимуться і діятимуть на території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, зважаючи на необхідність забезпечення безпеки України та всього Азово-Чорноморського регіону;

безпека міжнародного цивільного судноплавства в Азово-Чорноморському регіоні може бути гарантована лише після деокупації Кримського півострова та за участю України;

з метою відновлення конституційного ладу в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі можуть утворюватися військові, військово-цивільні адміністрації, тимчасові органи влади, юрисдикція яких поширюватиметься на всю відповідну територію;

робота представницьких органів та органів місцевого самоврядування буде відновлена невідкладно після забезпечення можливості проведення в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі демократичних виборів відповідно до стандартів Організації з безпеки і співробітництва в Європі та законодавства України;

Україна вживає і вживатиме всіх можливих заходів для відновлення та забезпечення дотримання прав і свобод людини та громадянина, порушених внаслідок збройної агресії російської федерації і тимчасової окупації Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, зокрема прав осіб, які зазнали політично вмотивованих переслідувань і обмежень свободи, стали жертвами інших протиправних дій держави-агресора та її окупаційних сил;

Україна реалізовуватиме політику соціокультурної реінтеграції жителів Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, всіх осіб, які на законних підставах перебувають на території Кримського півострова, зокрема з метою подолання психологічних наслідків тимчасової окупації, а також сприятиме розвитку соціальних, інформаційних, культурних та інших зв'язків між різними регіонами України;

відновлення діяльності незалежних медіа та громадських об'єднань на деокупованій території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя є необхідною складовою процесу успішної реінтеграції;

українська система освіти буде відновлена на деокупованих територіях з метою формування безпечного освітнього простору, забезпечення навчання та викладання українською і кримськотатарською мовами, а також недопущення до освітнього процесу осіб, які під час тимчасової окупації впроваджували стандарти освіти держави-агресора та пропагували її;

захист та відновлення прав корінних народів України, зокрема кримськотатарського народу, є одним із пріоритетів державної політики України у сфері деокупації, реінтеграції і відновлення Автономної Республіки Крим та міста Севастополя. Представницькі органи корінних народів України будуть залучені до відновлення Кримського півострова;

держава докладе всіх зусиль для створення в Автономній Республіці Крим та місті Севастополі інвестиційно привабливого клімату з метою розвитку сучасних економічних кластерів на ринкових засадах;

жодний громадянин України не має зазнавати переслідувань чи дискримінації, у тому числі за ознакою проживання на тимчасово окупованій території. Запроваджене державою-агресором автоматичне або примусове набуття громадянами України, які проживають на тимчасово окупованій території, громадянства російської федерації не визнається Україною та оцінюється як акт примусу, вчинений на порушення міжнародного права;

всі особи, винні у вчиненні злочинів проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, будуть притягнуті до відповідальності. Необхідною передумовою для відновлення миру та справедливості є притягнення до відповідальності осіб, причетних до організації та здійснення збройної агресії російської федерації проти України;

громадянам України, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, держава гарантує надання допомоги для захисту та відновлення їхніх прав;

громадяни України, які брали участь у діяльності окупаційних адміністрацій чи співпрацювали з окупаційними структурами, але не вчиняли тяжких, особливо тяжких злочинів та кримінальних правопорушень проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку, можуть бути звільнені від кримінальної відповідальності, за умови добровільного повідомлення про вчинені діяння, а також активного сприяння розкриттю кримінальних правопорушень, скоєних окупаційними адміністраціями та структурами;

шкода, завдана внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, буде відшкодована, зокрема державою-агресором та/або за її рахунок. Будуть забезпечені всі законні заходи для повернення майна та/або відшкодування шкоди (включаючи реституцію, компенсацію, сатисфакцію),

завданої державі Україна, її громадянам і юридичним особам у зв'язку із збройною агресією російської федерації;

не визнаватимуться дійсними правочини, вчинені внаслідок незаконних дій окупаційної адміністрації з націоналізації, вилучення об'єктів права власності у законних власників так званими рішеннями окупаційних структур, рішеннями окупаційних судів тощо;

подолання негативних екологічних наслідків збройної агресії російської федерації проти України та тимчасової окупації для Кримського півострова, Азовського і Чорного морів є невід'ємною складовою державної політики України у сфері деокупації, реінтеграції і відновлення Автономної Республіки Крим та міста Севастополя;

громадяни російської федерації та інші особи, які незаконно перемістилися на територію Автономної Республіки Крим та міста Севастополя протягом періоду тимчасової окупації, будуть видворені з території України шляхом прийняття індивідуальних рішень відповідно до законодавства;

Міжнародна Кримська платформа має стати майданчиком не лише для сприяння деокупації Криму та відновлення територіальної цілісності України, а й для гарантування безпеки в Азово-Чорноморському регіоні в цілому. Україна сприятиме розширенню кола учасників Міжнародної Кримської платформи та консолідації зусиль держав світу з метою якнайшвидшої деокупації Кримського півострова та подолання загроз з боку російської федерації для глобального миру та безпеки.